

GUIA D'ÚS NO SEXISTA DE LA LLENGUA FUNDACIÓ PRIVADA ATENDIS

Dins del marc del Pla d'Igualtat d'Oportunitats de dones i homes de la Fundació Privada Atendis, l'entitat desenvolupa aquesta guia d'ús no sexista de la llengua, amb l'objectiu de preveure una sèrie d'actuacions per proposar models, criteris i bones pràctiques pel que fa a un ús no sexista del llenguatge, permetent una visibilització equitativa entre dones i homes en la documentació de l'entitat.

Segons com marca la **Guia d'usos no sexistes de la llengua de la Generalitat de la Catalunya**, l'entitat comparteix l'objectiu d'evitar que es facin servir solucions concretes d'una manera mecànica, normalitzant l'ús del masculí com a categoria gramatical no marcada i al mateix temps, reivindicant l'ús de formes dobles per precisar o emfasitzar la referència a homes i dones dins del text, com s'ha fet sempre. Es busca, per tant, l'equilibri entre genuïnitat, respecte i claredat en la comunicació.

I. DEFINICIONS:

Els criteris estan organitzats de la següent manera:

1. Formes concretes
2. Formes genèriques
 - a. Mots col·lectius
 - b. Per a noms de professionals, titulacions i càrrecs
 - c. Expressions despersonalitzades
 - d. Les paraules persona i part
3. Formes dobles
 - a. Formes dobles senceres
 - b. Formes dobles abreujades

1. Formes concretes

Quan un text fa referència a una persona determinada o a un grup de persones del mateix sexe, s'ha d'adaptar el discurs al gènere que correspon.

Exemples:

Maria Torres, directora de centre

Bruna Cases, infermera

2. Formes genèriques

2.1 Mots Col·lectius

Cal donar preferència en general als recursos que no comporten l'ús de formes dobles, com per exemple els mots col·lectius (personal, cos, plantilla, població, equip, membre...).

Exemples:

El personal responsable de la formació s'encarregarà de difondre els cursos de l'Escola en comptes de Els i les responsables de la formació s'encarregaran de difondre els cursos de l'Escola.

Tasques del voluntariat en l'àmbit de la salut en comptes de Tasques dels voluntaris i les voluntàries en l'àmbit de la salut.

La població reclusa de Catalunya augmenta quasi un 5 % en comptes de El nombre de reclusos i recluses de Catalunya augmenta quasi un 5 %.

2.2 Per a noms de professionals, titulacions i càrrecs

Cal promoure uns usos lingüístics que incloguin homes i dones, sobretot en les referències genèriques a professions, oficis, càrrecs o funcions.

Exemple:

El col·lectiu d'auxiliars tècnics educatius demana millores salarials en comptes de Els auxiliars tècnics educatius demanen millores salarials.

- 2.2.1. L'acció en comptes de la persona

Exemples: Formació en mediació en comptes de Formació de mediador.

Complement retributiu per a la docència en comptes de Complement retributiu per al docent

- 2.2.2. La funció en comptes de la persona

Exemple: La candidatura a la gerència en comptes de La candidatura a gerent.

- 2.2.3. L'organisme o la unitat administrativa en comptes de la persona

Quan no sabem si la persona que ocupa un càrrec és dona o home, o quan volem que el text en què s'esmenta el càrrec tingui validesa independentment de la persona concreta que l'ocupa en un moment determinat, podem referir-nos a l'organisme o a la unitat administrativa, sempre que el canvi sigui adequat semànticament.

2.3 Expressions despersonalitzades

En general cal donar preferència als recursos que no comporten l'ús de formes dobles, com per exemple les expressions despersonalitzades.

Exemples:

Amb la col·laboració de en comptes de Col·laboradors

Redactat per en comptes de Redactors

Lloc de naixement en comptes de Nascut/uda a

2.3 Les paraules Persona i Part

En general cal donar preferència als recursos que no comporten l'ús de formes dobles. Per exemple, podem recórrer a mots epicens, sense especificar gènere, com ara persona i part.

Exemples:

La persona interessada pot emplenar la sol·licitud en el termini de quinze dies en comptes de L'interessat pot emplenar la sol·licitud.

Firma de la persona sol·licitant en comptes de Firma del sol·licitant.

La part demandant ha de presentar l'escrit de demanda en comptes de El o la demandant ha de presentar l'escrit de demanda.

3. Formes dobles

3.1 Formes dobles senceres

Cal promoure uns usos lingüístics que permetin fer visibles les dones en les referències genèriques a professions, oficis, càrrecs o funcions, particularment en singular.

Exemples: *Cal cobrir una vacant de tècnic o tècnica d'infermeria.*

En les referències fetes en plural a col·lectius que poden ser constituïts tant per homes com per dones, si hi ha una voluntat de precisar o d'emfasitzar la referència a dones i homes dins del text, es poden fer servir formes dobles.

Exemples: *L'Estatut d'autonomia de Catalunya reconeix el dret dels ciutadans i ciutadanes d'utilitzar les dues llengües oficials i el deure de conèixer-les.*

3.2 Formes dobles senceres

Articles i preposicions

Quan fem servir denominacions dobles, podem utilitzar únicament l'article corresponent al primer element enumerat. Aquesta solució és especialment adequada quan les enumeracions tenen una certa complexitat i aquesta estratègia facilita de manera significativa la lectura del text. Quan els articles apareixen precedits de preposicions, aquestes també es poden elidir. Exemples: *Signatura del director o directora*

Adjectius

Quan fem servir denominacions dobles, en masculí i en femení, i apareixen a la frase altres paraules que hi han de concordar, com ara adjectius, no és necessari que també tinguin una forma doble. En aquest cas, amb l'objectiu de facilitar la lectura del text, recomanem de fer servir una única forma per a l'adjectiu.

Exemple: *El funcionari o funcionària encarregat del registre ha de fer l'anotació corresponent en comptes de El funcionari encarregat o la funcionària encarregada ha de fer l'anotació corresponent.*

3.2 Formes dobles abreujades

L'ús de formes dobles abreujades només és adequat en textos breus i esquemàtics.

Exemples: *Nom i càrrec del director/a.*

II. VIGÈNCIA I AVALUACIÓ

La present Guia s'aprova per una duració indefinida, tot i que l'entitat pot modificar-la o derogar-la en qualsevol moment.

Aquesta guia serà objecte de revisions periòdiques per part de la Comissió d'Igualtat. En aquestes revisions es tindrà en compte els suggeriments realitzats per part dels professionals, així com els resultats que hagin sortit de l'aplicació de la guia.